

תאנא, עד לא זמין תקונוי דמלפא, עתיקא דעתיקין, בנה עלמין, ואתקין תקונין לאתקיימא. ההוא נוקבא לא אתבסמא, ולא אתקיימו, עד דנחית חסד עלאה ואתקיימו, ואתבסמו תקוני נוקבא, בהאי אמה דאקרי חסד. הדא הוא דכתיב, (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום, אתר דכל דינין משתפחין תמן (ואינון תקוני אתתא, אשר היו לא כתיב אלא אשר מלכו) ולא אתבסמו, עד דאתקן כלא, ונפיק האי חסד, ואתישב בפומא דאמה. הדא הוא דכתיב, וימת וימת, דלא אתקיימו, ולא אתבסמו, דינא בדינא.

ואי תימא אי הכי דדינא כלהו, והא כתיב וימלוך תחתיו שאול מרחובות הנגה, והא לא אתחזי דינא. דתנינן, רחובות הנגה איהו בינה, דמינה מתפתחין חמשין תרעין דנהורין ובוצינין, לשית סטרי עלמא. תאנא, פלהו דינא, בר מחד דאתקיים בתראה, והאי שאול מרחובות הנגה, דא הוא חד סטרא, דאתפשט ונפיק מרחובות הנגה.

ובדהו לא אתקיימו, לא תימא דאתבטלו, אלא דלא אתקיימו בההוא מלכו, (ובספר נוקבא) עד דאתער ואתפשט האי בתראה מפלהו, דכתיב וימלוך תחתיו הדר. מאי הדר. חסד עלאה. ושם עירו פעו, מאי פעו. בהאי פעי בר נש דזכי לרוחא דקודשא ושם אשתו מהיטבאל, בכאן אתבסמו דא בדא, ואתקרי אשתו, מה דלא כתיב בכלהו. מהיטבאל, אתבסמותא דדא בדא. פת מטריד, תקונין דמסטר גבורה. פת מי זהב, אתבסמו ואתפלילו דא בדא, מי זהב: רחמי ודינא. פאן אתדבקו אתתא בדכורא.

בסטרוי, אתפרשן בדרועין, בשוקין. דרועין דדכורא, חד ימינא, חד שמאלא דרועא קדמאה (כ"א קדישא) (ד"ק קמ"ב ע"ב) תלת קשרין אתקשרו ביה, ואתפלילו ב' דרועין. ואתפלילו סלקא דעתך. אלא תלת קשרין בימינא, ותלת קשרין בשמאלא. תלת קשרין דימינא, אתפלילן בתלת קשרין דשמאלא. ובגין כך, דרועא לא פתיב אלא חד. אבל ימינא, לא כתיב ביה זרוע, אלא (שמות טו) ימינה יי. (תהלים קיח) ימין יי אתקרי, בתלת קשרין דאבהתא דאחסינו לחולקיהון.

ואי תימא הא בתלת חללין מוחא דגולגלתא משתפחין. תאנא, פלהו תלת מתפשטין, ומתקשרן בכל גופא, וכל גופא אתקשר בהני תלת, ומתקשרין בדרועא ימינא. ובגין כך פתיב דוד ואמר, (תהלים קי) שב לימיני. משום דהוא אתחבר עמהון דאבהתא, ויתיב תמן לכורסיא שלימתא. ובגין כך פתיב (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים וגו', משום דיתיב לימינא. היינו דכתיב, (דניאל יב) ותנוח ותעמוד לגורלך לקץ הימין, פלומר, פמאן

דְּזָכִי לְחִבִּיבוֹתָא דְּמִלְפָּא. זַפְּאָה חוֹלְקִיהּ, דְּמֵאן דְּפָרִישׁ מִלְפָּא יְמִינִיהּ.
 וְקָבִיל לִיָּה תַּחֲוֹת יְמִינִיהּ. וְהֵאֵי יְמִינָא כַּד יְתִיב, קְשָׁרִין אֲתַפְּשָׁטָא.
 וְדְרוּעָא לֹא אוֹשִׁיט יָדִיהּ (ס"א וְקְשָׁרִין לֹא אֲתַפְּשָׁמוּ וְדְרוּעָא לֹא אוֹשִׁיט יְתִיב) בְּתַלְתַּת קְשָׁרִין
 דְּאֶמְרוּן. וְכַד מִתְעַרְוּ חֲתִיבֵיא, וּמִתְפַּשְׁטוּן בְּעֵלְמָא, מִתְעַרְוּ תַּלְתַּת
 אֲחֶרְנִין, דְּאֵינּוּן דִּינָא קְשָׁיָא, וְאוֹשִׁיט דְּרוּעָא וְכַד אוֹשִׁיט דְּרוּעָא, יָד יְמִינָא
 הוּא, אֲבָל אֲתַקְרִי (ישעיה נא) זְרוּעַ יי, (דברים ט) זְרוּעָה הַנְּטוּיָה (נ"א תַּלְתַּת קְשָׁרִין אֲתַקְשְׁרוּ
 בֵּית וְאֲתַפְּלִילוּ תַּלְתַּת קְשָׁרִין דִּימִינָא וְתַלְתַּת קְשָׁרִין דְּשְׂמָאלָא כְּגו' קְשָׁרִין דְּאֲבַתְתָּא דְּאֲחִיסִינּוּ לְחוֹלְקִיהוּן. וְאֵי תִּימָא הָא כְּגו'
 חֲלָלִי מוֹחָא דְּגוּלְגוּלְתָּא מִשְׁתַּכְּחִין. תֵּאנָא כּוֹלְהוּ ג' מִתְפַּשְׁטוּן וּמִתְקַשְׁרוּן בְּכָל גּוּפָא וְכָל גּוּפָא אֲתַקְשֵׁר בְּהֵנִי תַּלְתָּא וּמִתְקַשְׁרוּן
 בְּדְרוּעָא יְמִינָא. וְהֵאֵי יְמִינָא כַּד יְתִיב קְשָׁרִין לֹא אֲתַפְּשָׁמוּ וְדְרוּעָא לֹא אוֹשִׁיט יְתִיב בְּתַלְתַּת קְשָׁרִין דְּאֶמְרוּן. וְכַד חֲתִיבֵיא
 מִתְעַרְוּ. מִתְעַרְוּ תַּלְתַּת אֲחֶרְנִין דְּאֵינּוּן דִּינָא קְשָׁיָא וְאוֹשִׁיט דְּרוּעָא וְאֲתַקְרִי זְרוּעַ יי וְזְרוּעָה הַנְּטוּיָה) בְּזַמְנָא דְּתַלְתַּת
 אֲלִין אֲתַפְּלִילֵן בְּתַלְתַּת אֲחֶרְנִין, אֲקַרִי כֹּלָא יְמִינָא, וְעָבִיד דִּינָא בְּרַחְמֵי,
 הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, יְמִינֵךָ יי נֶאֱדָרִי בְּכַח יְמִינֵךָ יי תִּרְעֵץ אוֹיֵב, בְּגִין דְּמִתְעַרְוּ
 רַחְמֵי בְּהוּ.

וְתֵאנָא, בְּהֵאֵי יְמִינָא מִתְאַחְדָּן תַּלְתַּת מָאָה וְשִׁבְעִין אֶלְף רַבּוּא, דְּאֶקְרוּן
 יְמִינָא. וּמָאָה וְתַמְנִין וְחֲמִשָּׁה אֶלְף רַבּוּא, מְזְרוּעַ דְּאֶקְרִי זְרוּעַ יי.
 מְהֵאֵי וּמְהֵאֵי תַּלְיָיא זְרוּעָא, וְהֵאֵי וְהֵאֵי אֶקְרִי תַּפְּאָרַת, דְּכִתִּיב, (ישעיה סג)
 מוֹלִיךְ לְיַמִּין מִשָּׁה, הָא יְמִינָא. זְרוּעַ, הָא שְׂמָאלָא. דְּכִתִּיב, (ישעיה סג) זְרוּעַ
 תַּפְּאָרַתוֹ, דָּא בְּדָא.

וְתֵאנָא, בִּידָא שְׂמָאלָא, מִתְאַחְדָּן אַרְבַּע מָאָה וְחֲמִשִּׁין רַבּוּא מְאֵרִי תְּרִיסִין,
 מִתְאַחְדָּן בְּכָל אֶצְבָּעָא וְאֶצְבָּעָא. וּבְכָל אֶצְבָּעָא וְאֶצְבָּעָא עֶשֶׂר
 אֶלְפִין מְאֵרִי תְּרִיסִין מִשְׁתַּפְּחִין. פּוּק וְחֲשׁוּב, פְּמָה אֵינּוּן דְּבִידָא. וְהֵהוּא
 יְמִינָא אֶקְרִי סִיּוּעָא קְדִישָׁא, דְּאֵתִי מְדְרוּעָא דִּימִינָא, מִתַּלְתַּת קְשָׁרִין. (ואף על
 גַּב דְּאֶקְרִי יָד חֲנִי סִיּוּעָא) דְּכִתִּיב (וּכְתִיב) (שמואל ב ג) וְהִנֵּה יָדֵי עַמֶּךָ. וּמִתְאַחְדָּן מְהֵאֵי,
 אֶלְף וְאַרְבַּע רַבּוּא, וְתַמְנִיא, וְחֲמִשׁ מָאָה אֶלְפִין מְאֵרִי הוּן דְּסִיּוּעִין בְּכָל
 עֵלְמָא. וְאֶקְרוּן יָד יי עֵלְאָה. יָד יי תַּתְּאָה. וְאֵף עַל גַּב דְּבְכָל אֲתֵר יָד יי
 שְׂמָאלָא. זְכוּ יְמִין יי, אֲתַפְּלֵל יָדָא בְּזְרוּעָא, וְהוּי סִיּוּעָא, וְאֶקְרִי יְמִין. וְאֵי
 לָאו, יָד יי תַּתְּאָה. תֵּאנָא, כַּד מִתְעַרְוּ דִּינִין קְשָׁיִין לְאַחְתָּא בְּעֵלְמָא, הָכָא
 כְּתִיב, (תהלים כה) סוּד יי לִירְאִיו.

וְתֵאנָא בְּצַנִּיעוֹתָא דְּסַפְּרָא, דְּכָל דִּינִין דְּמִשְׁתַּכְּחִין מְדְכוּרָא, תַּקִּיפִין בְּרִישָׁא,
 וְנִיחִין בְּסוּפָא. וְכָל דִּינִין דְּמִשְׁתַּכְּחִין מְנוּקְבָא, נִיחִין בְּרִישָׁא,
 וְתַקִּיפִין בְּסוּפָא. וְאֵלְמָלָא דְּאֲתַעְבִּידוּ כְּחָדָא, לָא יְכַלִּין עֵלְמָא לְמַסְבֵּל.
 עַד דְּעִתִּיק דְּעִתִּיקִי סְתִימָא דְּכֹלָא, פָּרִישׁ דָּא מִן דָּא, וְחִבְר לִוּן לְאַתְּבַסְמָא
 כְּחָדָא.

וְכַד פְּרִישׁ לֹזֶן, אָפִיל דּוּרְמִיטָא לְזַעֲיר אַפִּין, וּפְרִישׁ לְנוּקְבָא מְאַחוּרוּי דְסִטְרוּי, וְאַתְקִין לָהּ כָּל תְּקוּנָהָא, וְאַצְנַעָא לְיוּמָא דִּילֵיהּ, לְמִיתְהָא לְדְכוּרָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית ב) וַיִּפֹּל יְיָ אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן. מַהוּ וַיִּישָׁן. הָאִי הוּא דְכְתִיב, (תהלים מד) עֹרְהָ לָמָּה תִישָׁן יְיָ. וַיִּקַּח אַחַת מְצַלְעוֹתָיו, מְאִי אַחַת. דָּא הִיא נּוּקְבָא. כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (שיר השירים ו) אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי, וְסִלְקָא, וְאַתְתְּקַנָּא. וּבְאַתְרָהָא שְׁקִיעַ רַחֲמֵי וַחֲסֵד, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית ב) וַיִּסְגֹּר בְּפֶשֶׁר תַּחֲתָנָהּ. וּכְתִיב (יחזקאל לו) וְהִסִּירוּתִי אֶת לֵב הָאָבֶן מִבְּשָׂרְכֶם וְנִתְתִּי לָכֶם לֵב בְּפֶשֶׁר.

וּבְשַׁעְתָּא דְבַעָא לְמִיעַל שְׂפֵתָא הָוָה בְּרִי רוּחִין וְשַׁדִּין וְעֲלֵעוּלִין, וְעַד לָא סִיִּים לֹזֶן, אַתְת מְטְרוּנִיתָא בְתַקּוּנָהָא, וְיַתִּיבַת קַמִּיהּ. בְּשַׁעְתָּא דִּיתִיבַת קַמִּיהּ, אָנַח לֹזֶן לְאַיְנוּן בְּרִיָּאן, וְלֹא אֲשַׁתְּלִימוּ. כִּינּוּן דְמְטְרוּנִיתָא יַתִּבַת עִם מְלַפָּא, (דף קמ"ג ע"א) וְאַתְחַבְרוּ אַפִּין בְּאַפִּין, מָאן יִיעוּל בִּינֵייהוּ, מָאן הוּא דִּיקָרֵב בְּהַדְרִיָּהּוּ. (כִּינּוּן כְּדִ סְתִימָא דְמִלְחָ עוֹנָתוּן שֶׁל תַּלְמוּדֵי חֲכָמִים דְּיַדְעוּן רֻוא דְנָא מִשְׁבַּת לְשַׁבַּת). וְכַד אַתְחַבְרוּ, אַתְבְּסָמוּ דָּא בְדָא. יוּמָא דְכֻלָּא אַתְבְּסָם בֵּיהּ. וּבְגִין כְּדִ, אַתְבְּסָמוּ דִינִין דָּא בְדָא, וְאַתְתְּקַנּוּ עַלְאִין וְתַתְּאִין.

וְתַאנָּא בְּצַנִיעוּתָא דְסַפְרָא, בַּעָא עַתִּיקָא קְדִישָׁא לְמַחֲזִי, אִי אַתְבְּסָמוּ דִינִין, וְאַתְדַּבְּקוּ תְרִין אֲלִין דָּא בְדָא, וְנַפְק מְסַטְרָא דְנוּקְבָא דִינָא תְקִיפָא, (דְלֹא יְכִיל עֲלֵמָא לְמַסְבֵּל) דְכְתִיב, (בראשית ד) וְהָאָדָם יָדַע אֶת חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי וְגו'. וְלֹא הָוָה יְכִיל עֲלֵמָא לְמַסְבֵּל, מְשׁוּם דְלֹא אַתְבְּסָמַת, וְחֻיָּא תְקִיפָא אֲטִיל בַּה זֹהֲמָא דְדִינָא קְשִׂיא, וּבְגִין כְּדִ לֹא הָוָה יְכִיל לְאַתְבְּסָמָא. וְכַד נַפִּיק דָּא קִינ מְסַטְר דְנוּקְבָא, נַפְק תְקִיף קְשִׂיא, תְקִיף בְּדִינוּי, קְשִׂיא בְּדִינוּי. כִּינּוּן דְנַפְק אַתְחַלְשַׁת וְאַתְבְּסָמַת. בְּתַר דָּא, אַפִּיקַת אַחְרָא בְּסִימָא יַתִּיר, וְסִלִּיק קְדַמָּאָה דְהָוָה תְקִיפָא קְשִׂיא, וְכֹל דִינִין לָא אַתְעַרְבוּ (ס"א אַתְעַרְעוּ) קַמִּיהּ (ס"א וְכֹל דִינִין לָא) אַתְעַרְעוּ עַמִּיהּ.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (בראשית ד) וַיְהִי בַּהֲיוֹתָם בְּשַׁדָּה. בְּשַׁדָּה: דְאַשְׁתְּמוּדַע לְעִילָא. בְּשַׁדָּה דְאַקְרִי שְׁדָּה דְתַפּוּחִים. וְנַצַּח הָאִי דִינָא לְאַחֻוָּה, מְשׁוּם דְהָוָה קְשִׂיא מְנִיָּה, וְאַכְפִּיָּיָהּ וְאַטְמָרִיָּהּ תַּחֲוֹתִיָּהּ. עַד דְאַתְעַר בְּהָאִי קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא, וְאַעֲבָרִיָּהּ מְקַמִּיָּהּ. וְשַׁקְעִיָּהּ בְּנוּקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא. וְכִלְלִיל לְאַחֻוִי בְּשַׁקּוּעָא דִימָא רַבָּא, דְמְבַסָּם דְמַעִין עַלְאִין. וּמְנַהוּן נַחֲתִין נְשַׁמְתִין לְעֲלֵמָא, אֵינְשׁ לְפּוּם אוֹרְחוּי.

וְאַף עַל גַּב דְטְמִירִין אִינוּן. מְתַפְשְׁטִין דָּא בְדָא, וְאַתְעַבִּידוּ גּוּפָא חַד וּמַהֲאִי גּוּפָא, נַחֲתִין נְשַׁמְתִּהוּן דְרְשִׁיעִיָּא חֲיִיבָא, תְקִיפֵי רוּחָא. מְתַרוּוִיָּהוּן כְּחַד סִלְקָא דְעַתְדָּהּ. אֲלֹא דָּא לְסִטְרוּי, וְדָּא לְסִטְרוּי. זַפְּאִין

אינון צדיקיא, דמשלפי נשמתהון מהאי גופא קדישא דאקרי אדם,
דכליל פלא, אתר דעטרין וכתרין קדישין מתחבראן תמן, בצרורא
דאתקלא (ס"א דאתקלא).

זכאין אינון צדיקיא, (ס"א אתון חכמיא) דכל הגי מלין קדישין, דאתמרו ברוח
קדישא עלאה, רוח דכל קדישין עלאין אתפללן ביה, אתגלגין
לכו. מלין דעלאין ותפאין צייתין להו, זכאין אתון מאריהון דמארין,
מחצדי חקלא, דמלין אלין תנדעון ותסתפלון בהו, ותנדעון למאריכון
אפין פאפין, עינא בעינא. ובהגי מלין תזכון לעלמא דאתי, הדא הוא
דכתיב, (דברים ד) וידעת היום והשבות אל לבבך וגו'. יי, עתיק יומין הוא
האלהים. וכלא הוא חד, בריה שמייה לעלם ולעלמי עלמיא.

אמר רבי שמעון, חמינא עלאין לתתא, ותפאין לעילא. עלאין לתתא,
דיוקנא דאדם, דהוא תקוני עלאה, פללא דכלהו. (חסר).

תאנא, פתיב (משלי י) וצדיק יסוד עולם, דכליל שית בקרטופא כחדא. והאי
הוא דכתיב, (שיר השירים ח) שוקיו עמודי שש.

ותאנא בצניעותא דספרא, באדם אתפלילו כתרין עלאין, בכלל ובפרט.
ובאדם אתפלילו כתרין תתאין, בפרט וכלל. כתרין עלאין בכלל,
כמה דאתמר בדיוקנא דכל הגי תיקונין (ס"א דיוקניו). בפרט: באצבען דידן,
חמש פנגד חמש. כתרין תתאין, באצבעין דרגלין דאינון פרט וכלל.
דהא גופא לא אתחזי בהדייהו. דאינון לבר מגופא. ובגין כך לא הו
בגופא. דגופא אעדיו מנייהו.

אי הכי, מאי (זכריה יד) ועמדו רגליו ביום ההוא. אלא רגליו דגופא, מאריהון
דדינין (ס"א דמארין) למעבד נוקמין ואקרון בעלי רגלים. ומנהון תקיפין.
ומתאחדן מאריהון דדינין די לתתא, בכתרין תתאין.

תאנא, פל אינון תקוני דלעילא, דבגופא קדישא, (פדכר ונוקבא) פללא דאדם,
אתמשיה דא מן דא, ומתאחדן דא בדא, ואשקון דא לדא. כמה
דאתמשף דמא בקטפין דורידין לדא ולדא, להכא ולהכא, מאתר דא
לאתר אחרא, ואינון משקין (ס"א קסטין) דגופא (נ"א לגופא). אשקין דא לדא,
מנהרין דא לדא. עד דאנהירו כלהו עלמין, ומתפרכאן בגיניהון.

תאנא, פל אינון כתרין (דף קמ"ג ע"ב) דלא אתפללו בגופא, כלהו רחיקין
ומסאבין, ומסאבן פל מאן דיקרב לגביהון, למנדע מנהון מלין.

תאנא, מאי תיאובתא דלהון לגבי תלמידי חכמים. אלא משום דחמן
בהו גופא קדישא, ולא תפללא בהו בההוא גופא. וכי תימא, אי
הכי, הא מלאכין קדישין ולייתהון בכללא דגופא. לא. דחס ושלום אי